

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ซึ่งต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (2535-2539) โดยมีนโยบายหลักคือ มุ่งเน้นในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เพราะคนเป็นทั้งเหตุปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 8 นั้น จะทวีความสำคัญเพิ่มขึ้นเพราะมีปัจจัยและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ท้าทายสังคมไทย การศึกษาจะต้องเป็นกระบวนการที่เตรียมในการนำคนไทยและสังคมไทยให้ก้าวสู่ยุคใหม่อย่างมั่นใจและรู้ทันโลกทันต่อเทคโนโลยีและนโยบายของแผนพัฒนาฯระยะที่ 8 นั้น ส่วนที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา คือ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา โดยมีเป้าหมายดังต่อไปนี้

1. มีองค์รกรกำกับนโยบายและแผนแม่บทของระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาเพื่อให้มีเอกภาพในการพัฒนาระบบสารสนเทศของหน่วยงานทุกระดับการศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
2. มีการพัฒนาระบบสารสนเทศให้เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาที่สามารถบริการและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการวางแผนการบริหารและการจัดการศึกษา
3. ให้มีการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสารสนเทศอย่างเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ โดยครอบคลุมทั้งการพัฒนาความรู้ให้กับครู-อาจารย์ในสถานศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน และการผลิตบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, มปป : 98)

เสาวนีย์ ลิกขาบัณฑิต (2528 : 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญและบทบาทสำคัญของเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีต่อการศึกษาว่า ทางคณะกรรมการเทคโนโลยีทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (The Commission on Instructional Technology) ได้สรุปว่า เทคโนโลยีทางการศึกษามีความสำคัญต่อการศึกษาดังนี้

1. เทคโนโลยีทางการศึกษาทำให้การเรียนการสอนและการจัดการศึกษามีความหมายขึ้นนั่นเอง การนำเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้ในการศึกษา จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนกว้างขวางและเรียนได้เร็วขึ้น ได้เห็นและสัมผัสกับสิ่งที่เรียนได้อย่างเข้าใจและยังทำให้ครูมีเวลาให้กับผู้เรียนได้มากขึ้น
2. เทคโนโลยีทางการศึกษาสามารถที่จะสนองในด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้ในการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้ในการศึกษานั้น ผู้เรียนจะมีอิสระในการแสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบทั้งต่อตัวเองและต่อสังคมมากขึ้น เป็นการเปิดทางให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้ตาม

ความสามารถของเขาสนองความสนใจและสนองความต้องการของแต่ละบุคคลได้เป็นอย่างดี

3. เทคโนโลยีทางการศึกษาสามารถทำให้การจัดการศึกษาตั้งอยู่บนรากฐานของวิชาการทางวิทยาศาสตร์ เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าในปัจจุบันวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นวิธีหนึ่งที่สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ทุกวงการ การนำเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้กับการศึกษาจะทำให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบมากขึ้น

4. เทคโนโลยีทางการศึกษาช่วยให้การจัดการศึกษามีพร้อมมากขึ้น สิ่งหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการสอนและการจัดการศึกษาก็คือสื่อการสอน ซึ่งในปัจจุบันสื่อการสอนมีการพัฒนาตัวของมันให้มีคุณค่าและสะดวกต่อการใช้มากขึ้น สื่อเป็นผลผลิตอย่างหนึ่งของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ย่อมเป็นที่รับทราบกันแล้วว่าสื่อมีพลังเพียงใด ดังนั้นการนำสื่อมาใช้ในการศึกษาจึงเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าการจัดการศึกษานั้นจะมีพลังมากขึ้น

5. เทคโนโลยีทางการศึกษาสามารถทำให้ผู้เรียนรู้อยู่แค่เอื้อม ในการเรียนรู้อของผู้เรียนไม่ได้จำกัดเฉพาะด้านความรู้เท่านั้น แต่ยังปลูกฝังทักษะและเจตคติที่ดีงามแก่ผู้เรียนด้วยการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง ผู้เรียนได้เห็นสภาพความเป็นจริงในสังคมด้วยของเขาเอง เป็นการนำเอาโลกภายนอกเข้ามาสู่ห้องเรียนทำให้ช่องว่างระหว่างโรงเรียนกับสังคมมีน้อยลง

6. เทคโนโลยีทางการศึกษาทำให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา การนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้กับการศึกษาทำให้โอกาสของทุกคน ในการเข้ารับการศึกษา มีมากขึ้น เช่นการจัดการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนทำให้วิถีทางการเข้าสู่การศึกษาเป็นไปอย่างการจัดการศึกษาพิเศษแก่คนพิการอื่น ๆ อีสระเสรีและกว้างขวางเพื่อความก้าวหน้าของแต่ละบุคคลตามความสนใจความต้องการและความสามารถของเขา

ในด้านการจัดระบบสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2534 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการสอนเป็นตัวกลางซึ่งมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนการสอนมีหน้าที่เป็นตัวนำ ความต้องการของครูไปสู่นักเรียนอย่างถูกต้องรวดเร็ว เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดหมายการสอนอย่างถูกต้องเหมาะสม สื่อการสอนได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนตลอดและได้รับการพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งก้าวหน้าไปไม่หยุดยั้ง นักการศึกษาเรียกชื่อสื่อการสอนด้วยชื่อต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การสอน วัสดุการสอน โสตทัศนอุปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา สื่อการเรียนการสอน สื่อการศึกษา เป็นต้น

คาร์ตัน ดับเบิลยู เอช อีริคสัน (Carlton W.H.Erickson 1971 : 106-111) ได้สรุปว่า สื่อการสอนสามารถช่วยการสอนของครูดังนี้

1. ช่วยให้ครูสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้แก่นักเรียนได้มากขึ้น
2. ช่วยครูให้มีความรู้ในการจัดแหล่งวิทยาการที่เป็นเนื้อหาเหมาะสมแก่การเรียนรู้ตามจุดหมายในการสอน

3. ช่วยครูควบคุมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้และสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน
4. ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
5. ช่วยให้ครูสอนได้ตรงตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน
6. ช่วยในการขยายเนื้อหาที่เรียนทำให้การสอนง่ายขึ้น
7. ช่วยประหยัดเวลาการสอนของครู นักเรียนจะมีเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ทำให้มองเห็นว่าความสำคัญของสื่อมีประโยชน์ในลักษณะใดบ้าง ซึ่งเรื่องที่กล่าวถึงและนำมาอ้างอิง จึงเป็นข้อยืนยันในข้อมูลดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการพัฒนาการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นไปได้สูง เพราะมีสิ่งช่วยสอนต่าง ๆ มากมาย ความต้องการด้านสื่อการศึกษาจึงมีหลายรูปแบบ ความจำเป็นของผู้เรียนก็มีมากขึ้นทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ อย่างไรก็ตามครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย ทักษะ ทักษะ เทคนิค เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการสอนโดยเฉพาะสื่อการสอน จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญซึ่งสื่อที่มีคุณค่าและมีความทันสมัยที่สุดในปัจจุบันก็มีมากมายเช่น สื่อจากโทรทัศน์ วิทยุ สื่อจากคอมพิวเตอร์ในรูปแบบของแผ่นซีดีซึ่งเรียกว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตลอดจนการศึกษาข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งสื่อเหล่านี้เรียกได้ว่าเป็นสื่อที่สังคมช่วยลงทุนให้แล้ว เพียงแต่ผู้บริหาร ครูอาจารย์จะต้องนำมารวบรวมจัดหมวดหมู่ผสมผสานให้สมบูรณ์ให้อยู่ในรูปแบบของศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมีผู้ที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยตรงเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแลรักษา ซึ่งการมีศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจะเป็นผลดีกับหน่วยงานทางการศึกษาเป็นอย่างมากในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานทางการศึกษา (กมล เวียสุวรรณและนิตยา เวียสุวรรณ, 2539 : 11)

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526:34) กล่าวว่า การสอนของครูนั้นจะต้องใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบในแต่ละจุดประสงค์รายวิชาและคุณภาพของสื่อจะต้องมีความเหมาะสมทางด้านการเรียนรู้ที่ได้จำแนกความแตกต่างระหว่างบุคคลไว้แล้ว ทางด้านการจัดการเรียนการสอนนั้นปัจจุบันยังมีความจำเป็นมากที่จะต้องให้ครูผลิตสื่อการสอนขึ้นมาใช้ในการสอนให้ได้ แต่สภาพที่เป็นปัจจุบันหากไม่สามารถที่จะผลิตสื่อต่าง ๆ ได้เอง ไม่มีความรู้ด้านนวัตกรรมไม่มีอุปกรณ์เครื่องมือในการผลิตขาดผู้ที่แนะนำด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี สื่อที่ใช้อยู่ในปัจจุบันขาดคุณภาพไม่สามารถที่จะใช้เป็นอุปกรณ์การสอนที่มีคุณภาพได้ รูปแบบของสื่อยังไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวถ้าได้มีการจัดตั้งหน่วยงานด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาได้แล้วจะสามารถแก้ปัญหาการศึกษาได้คือ

1. เป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนให้ครูอาจารย์ ผลิตนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง และประเมินประสิทธิภาพผู้เรียนได้
2. ช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยใช้สื่อที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้น

3. ช่วยขยายผลการศึกษาระดับพื้นฐานออกไปได้อีกนาน เนื่องจากผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้โดยใช้สื่อบทเรียนสำเร็จรูป

4. ช่วยให้ครู-อาจารย์สามารถทำการสอนได้อย่างมีความมั่นใจ โดยใช้สื่อประกอบการสอน และช่วยให้การเสนอผลงานวิชาการของครู-อาจารย์ เป็นไปในลักษณะที่ประเมินประสิทธิภาพของผู้เรียนได้

5. ช่วยให้ทิศทางการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนไปตามสภาพความพร้อมและเป็นไปตามความเจริญของสังคมเทคโนโลยีต่างๆ

6. ช่วยให้ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ มีแนวความคิดที่จะพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนต่าง ๆ ได้ และยังสามารถที่จะทำให้ครู-อาจารย์ออกแบบการสอนได้

7. ช่วยแก้ปัญหาด้านความเข้าใจของครู อาจารย์ เรื่องการผลิตนวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่ถูกต้องตามกระบวนการที่ได้ผ่านการวิจัยมาแล้ว

8. ช่วยให้โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีสื่อและอุปกรณ์การสอนที่ได้จัดหมวดหมู่ตามประสิทธิภาพของสื่อเหล่านั้นไว้แล้วอย่างทั่วถึง

9. ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนความคิดด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีของบุคลากรที่รับผิดชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

10. ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้เยาวชนได้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ในการปฏิบัติด้านต่าง ๆ มากขึ้นโดยใช้ตามหลักการและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ และการส่งเสริมด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีรูปแบบที่ถูกต้อง

ปัญหาใหญ่ที่พบในปัจจุบัน (กมล เวียสุวรรณและนิตยา เวียสุวรรณ, 2539 : 12) คือ การขาดนักวิชาการที่จะผลิตสื่อการสอนให้มีคุณภาพที่ดี ศาสตร์ การเรียนรู้ ด้านเทคนิคศึกษา โดยเฉพาะการผลิต จะต้องอาศัยนักนวัตกรรมช่วยในการคิด ซึ่งประเทศไทยยังขาดนักวิชาการเหล่านี้มากสิ่งที่เป็นไปได้ที่จะช่วยในการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงก็คือ การจัดตั้งหน่วยงานการผลิต บริการโดยเฉพาะ มีการวางแผนที่เป็นระบบควบคุมประสิทธิภาพของสื่ออยู่เสมอ และติดตามประเมินผลสื่อเหล่านี้ก็จะพัฒนาขึ้น เปลี่ยนแปลงรูปแบบไปในทางที่ดีขึ้น การศึกษาของไทยก็จะมีสื่อที่ดีใช้ในการศึกษาค้นคว้า

สภาคริสตจักรในประเทศไทยได้ก่อตั้งสถาบันการศึกษาเพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมนอกเหนือจากการทำพันธกิจทางศาสนามาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 100 ปี ซึ่งสามารถช่วยแก้ปัญหาและสนับสนุนด้านการศึกษาของประเทศไทยได้เป็นอย่างมากในหลาย ๆ ด้านจนเป็นที่ยอมรับของสังคมในปัจจุบันนี้

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นด้วยการโทรศัพท์ไปสอบถามเกี่ยวกับการให้บริการของฝ่ายโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ปัจจุบันการใช้สื่อการสอนของโรงเรียนทั้ง 24 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนจะมีห้องโสตทัศนศึกษาเป็นห้องเก็บและบริการสื่อ

ส่วนใหญ่จะเป็นอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ จำพวกเครื่องฉายประเภทต่าง ๆ ส่วนโสตทัศนวัสดุอันได้แก่ สื่อกราฟิก สื่อภาพนิ่ง สไลด์ วีดิทัศน์ จะมีให้บริการยืมไม่มากนักและส่วนใหญ่จะไม่มีบริการผลิตสื่อดังกล่าว

จากข้อมูลดังกล่าว ถึงแม้โรงเรียนในสังกัดของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จะเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงและมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน แต่ก็ยังมีปัญหาทางการให้บริการ สื่อการสอน ในสถานศึกษาทั้ง 24 แห่งที่อยู่ในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยสรุปได้ดังนี้

1. การขาดเจ้าหน้าที่วิชาการทางด้านโสตทัศนศึกษาที่มีความรู้ความชำนาญทางด้าน การผลิต และการใช้สื่อการสอน ไว้คอยแนะนำให้คำปรึกษา
2. การขาดความรู้ความชำนาญในการผลิตสื่อการสอนแบบต่าง ๆ และการใช้สื่อการสอนของผู้สอน
3. สื่อการสอนที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการสอนมีจำนวนน้อยและที่มีอยู่ไม่ค่อยสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน
4. การจัดสรรงบประมาณมีความยุ่งยากหลายขั้นตอน

ผลการสำรวจเหล่านี้จะทำให้ผู้สอนนิยมหันไปใช้วิธีการสอนแบบเก่าคือ การสอนในบทเรียน ตำราให้นักเรียนเปิดอ่านด้วยตนเอง นักเรียนจะได้รับคำสอนและบอกเล่าจากครูและจดจำไป ไม่มีโอกาสหรือได้รับประสบการณ์จากการเห็น การสัมผัสหรือทดลอง

จากปัญหาข้างต้นครูผู้สอนพยายามหาสื่อการสอนที่มีจากที่อื่นด้วยการซื้อหรือการยืมและพยายามแก้ปัญหาโดยการผลิตสื่อการสอนขึ้นเองตามความสามารถเท่าที่จะทำได้ แต่ครูก็ยังขาดความรู้ในการผลิต การใช้และการเลือกสื่อการสอนที่มีความเหมาะสมกับบทเรียน ซึ่งสื่อการสอนที่ครูสามารถผลิตขึ้นมาใช้เองจะได้แก่ แผ่นภาพ แผนภูมิ แผ่นใส เครื่องช่วยสอนบางชนิดที่พอจะผลิตขึ้นมาเองได้ง่ายและการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาหาประสบการณ์จากของจริง จึงเป็นการแก้ปัญหาได้ในอีกระดับหนึ่ง ส่วนทางด้านสถานศึกษาก็จะจัดหาโสตทัศนูปกรณ์ซึ่งมาจากงบประมาณการจัดซื้อของแต่ละแห่งมาบริการให้กับครูที่ต้องการสื่อการสอนจำพวกเครื่องฉายภาพ ข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพทึบแสง เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเล่นเทปบันทึกภาพ เครื่องรับโทรทัศน์ และการจัดท้าวสดการผลิตสื่อบางประเภท เช่น แผ่นโปร่งใส กระดาษ เครื่องเขียนไว้บริการ เป็นต้น

การแก้ปัญหาดังกล่าวจะต้องดำเนินการทั้งระบบไปพร้อม ๆ กัน กล่าวคือ

ฝ่ายบริหารจะต้องเปิดใจกว้างยอมรับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาใหม่ ๆ โดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาตลอดจนนวัตกรรมทางการศึกษา ควรมีความรู้ความเข้าใจอย่างกว้าง ๆ และชี้ให้ครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารตระหนักในคุณค่าของการนำเอาสื่อการสอนมาใช้มีระบบพร้อมที่จะสนับสนุนและพยายามจัดสภาพที่จะก่อให้เกิดความคล่องตัวในการนำเอาสื่อการสอนมาใช้ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนการสอน รวมทั้งการทำให้ครูผู้สอนมองเห็นสภาพการสอนที่นำเอารูปแบบต่าง ๆ มาใช้อย่างมีระบบ โดยเสนอแนวทางที่เหมาะสมซึ่งจะทำให้เกิดศรัทธาตระหนักในคุณค่าและยอมรับ

ฝ่ายวิชาการ จะต้องสนับสนุนให้มีการใช้สื่อการสอนอย่างกว้างขวาง โดยการกำหนดนโยบาย ด้านสื่อการสอน มอบให้ฝ่ายบริหารสื่อการสอนไปดำเนินการ มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ กระตุ้นให้มีการปรึกษาหารือกันระหว่างฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริการสื่อการสอน ผู้สอน ฝ่ายศิลป์ และให้การสนับสนุนการอบรมสัมมนาและศึกษาเพื่อดูงานด้านสื่อการสอนตามโอกาสอันควร

ฝ่ายเทคโนโลยีทางการสอน จะต้องดำเนินการจัดตั้งหน่วยรับผิดชอบสื่อการสอนเพื่อจัดหาสื่อการสอนตามหลักสูตร และสอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอน มีสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่อ มีสถานที่เก็บทดลองใช้ มีผู้รับผิดชอบระบบบริหารให้บริการควบคุมดูแลรักษาซ่อมแซม จัดทำสถิติการใช้วางแผนทำประมาณการรวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมความรู้และอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้มีการใช้สื่อการสอนอยู่เสมอ

ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงาน โสวัตต์ศึกษาของโรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในเหล่านี้เป็นอย่างยิ่งจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยศึกษาแบบจำลองศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อที่จะได้แบบจำลองของศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้กับโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่มีความต้องการในการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพทางด้านสื่อการสอน เครื่องมือโสวัตต์ศึกษาอุปกรณ์และสถานที่ในการให้บริการด้านการฝึกอบรม/สัมมนา อย่างมีระบบครบวงจรของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างแบบจำลองศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ที่ครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับ นโยบาย วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ การจัดบริการ การจัดประชุม/อบรม/สัมมนา โครงสร้างการบริหารงาน การจัดบุคลากร การจัดอาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน การจัดสรรแหล่งงบประมาณ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบถึงสภาพ ความต้องการ และปัญหาทางด้านสื่อการศึกษาของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. ได้รูปแบบการบริหารงานของศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ที่จะเป็นแนวทางในการจัดตั้งศูนย์ฯ ต่อไป

3. ได้แนวทางในการบริหารและการจัดให้บริการของศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อสนองความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเพื่อพัฒนาแบบจำลองศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

1.1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการทางด้านสื่อการเรียนการสอนและแนวคิดในเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูและเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

1.2 ความคิดเห็นตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาเกี่ยวกับการจัดระบบศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับ นโยบาย วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ การจัดบริการ การจัดประชุม/อบรม/สัมมนา โครงสร้างการบริหารงาน การจัดบุคลากร การจัดอาคารสถานที่ การจัดทาสตูดอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน การจัดสรรแหล่งงบประมาณของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

2. ขอบเขตของกลุ่มประชากร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ครูผู้สอน เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

2.2 กลุ่มประชากรซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

2.2.1 ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้บริหารของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการหรือผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่

2.2.2 ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาของหน่วยงานหรือสถานศึกษาอื่น ๆ ที่สำเร็จการศึกษาสาขาเทคโนโลยีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ถือว่าทุกโรงเรียนที่สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้รับทราบเกณฑ์การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้โรงเรียนปฏิบัติแล้ว

นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบจำลองศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย หมายถึง รูปแบบแนวทางและโครงสร้างซึ่งเป็นระบบงานที่ครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับ นโยบาย วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ การจัดบริการ การจัดประชุม/อบรม/สัมมนา โครงสร้างการบริหารงาน การจัดบุคลากร การจัดอาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน การจัดสรรแหล่งงบประมาณ

นโยบาย หมายถึง แนวทางหรือวิธีการดำเนินการในการบริหารงานของศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ หมายถึง วัตถุประสงค์เฉพาะที่เป็นจุดมุ่งหมายปลายทางที่จะเกิดขึ้นจากการบริหารงานของศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

บทบาทหน้าที่ หมายถึง ภาระหน้าที่ในการดำเนินงานของศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

บริการ หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่ศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จัดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ อัตรากำลังในแต่ละฝ่ายของศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

โครงสร้างการบริหารงาน หมายถึง การจัดรูปแบบโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

อาคารสถานที่ หมายถึง เกณฑ์ในการกำหนดสถานที่ตั้ง การจัดพื้นที่ใช้สอยและสิ่งอำนวยความสะดวกรวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

วัสดุสื่อการเรียนการสอน หมายถึง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนประเภท สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อทัศนวัสดุ สื่อทัศนอุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ควรมีไว้ภายในศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

งบประมาณ หมายถึง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงบประมาณของศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้แก่ แหล่งที่มาและวิธีการจัดสรรงบประมาณ

นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง การนำนวัตกรรมที่เป็นสิ่งประดิษฐ์หรือปฏิบัติการใหม่ ๆ หรือที่พัฒนาขึ้นจากของเดิมให้ดียิ่งขึ้นมาใช้ในวงการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอน

เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้

เทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การนำความรู้ ความคิด และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ มาประยุกต์ใช้อย่างมีระบบเพื่อแก้ปัญหาในการเรียนการสอน ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด

ศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง ศูนย์บริการของโรงเรียนที่ดำเนินงานด้านโสตทัศนวัสดุ โสตทัศนอุปกรณ์ เทคโนโลยีนวัตกรรมการศึกษาต่าง ๆ โดยมีภารกิจให้บริการ สื่อการสอน การจัดเก็บบำรุงรักษาซ่อมแซมเครื่องมือสื่อการสอน การจัดฝึกอบรมวิชาการทางด้าน นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนการให้ความช่วยเหลือ การศึกษาค้นคว้าวิจัยด้านสื่อการเรียนการสอนและบริการห้องสมุดในการค้นคว้าด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่วางแผนการผลิตสื่อการสอน การทดลองใช้และทดสอบประสิทธิภาพสื่อ การสอน การประเมินและติดตามผลการใช้สื่อการสอนด้วย

มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย หมายถึง นิติบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่กรรมการ อำนวยการสภาคริสตจักรในประเทศไทยแต่งตั้งให้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ของสภาคริสตจักรในประเทศไทย โรงเรียนของสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อ ประโยชน์รับโอนทรัพย์สิน เก็บดอกผลจากทรัพย์สินและจัดการสุสานของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย มาใช้จ่ายในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เช่น ให้การศึกษาแก่เยาวชน ให้การรักษา พยาบาลแก่คน เจ็บป่วยสงเคราะห์เด็กกำพร้า คนชราผู้พิการและอื่น ๆ รวมทั้งเผยแพร่คริสต์ศาสนา ให้รุ่งเรืองยิ่งขึ้น

ครูผู้สอน หมายถึง ครูอาจารย์ผู้ที่ทำหน้าที่ในการสอนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสต จักกรในประเทศไทย

เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา หมายถึง บุคลากรผู้ที่ทำหน้าที่ให้บริการและให้คำปรึกษาด้านสื่อ การเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภา คริสตจักรในประเทศไทยซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้ อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่ในสถาน ศึกษาที่ทำการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานด้านเทคโนโลยีทางการ ศึกษาของหน่วยงานหรือสถานศึกษาอื่น ๆ ที่สำเร็จการศึกษาสาขาเทคโนโลยีการศึกษาตั้งแต่ระดับ ปริญญาโทขึ้นไป